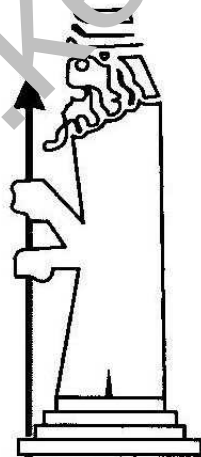

طنزهای شیرین و خواندنی

از

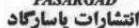
ملا نصرالدین

PASARGAD

انتشارات پاسارگاد

غلامرضا عابدی

غلامرضا عابدی

حروفچینی: نشر پاسارگاد

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شماره: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۲-۱۶۷-۳

• ۹۱۲۵۰۸۲۹۱۱ : هـ.م. ۶۰۲۰۸۹ - ۱۲۱۰۳۸ ☎

سرشناسه	:	ملا نصرالدین / ملا ناصردین
عنوان و نام پدیدآور	:	<i>Nasreddin Hoca</i> طنزهای شیخ مولانا ملا نصرالدین / غلامرضا عابدی.
مشخصات نشر	:	تهران: پاسارگاد، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	:	۹۵ ص.
شابک	:	978-600-162-167-3
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	لطیفه‌های ملا نصرالدین
موضوع	:	<i>(Nasreddin Hoca (Anecdotes</i>
موضوع	:	شوخی‌ها و بدله‌گویی‌های فارسی — قرن ۸ق.
موضوع	:	<i>Persian wit and humor — 14th century</i>
شناسه افزوده	:	عابدی، غلامرضا، ۱۳۳۲ —
رده بندی کنگره	:	الف PIR۵۶۱۵۱۳۹۷
رده بندی دیویی	:	۸۵ ۷/۳۲
شماره کاتالوگ ملی	:	۵۱۹۷۳۲۰

فهرست مطالب

شوق دیدار	۹	ساز زدن ملا	۲۰
خانه دو در	۹	پوستین ملا	۲۱
چوگان بازی	۱۰	تأثر ملا	۲۱
ملا و گدا	۱۰	خرگم شده	۲۲
این منم یا او	۱۱	پسر ملا	۲۳
برج گوسفند	۱۱	راه پر پیچ و خم	۲۴
از من بپرس	۱۲	پانزده هزار دیناری	۲۴
یک سکه منفعت شما	۱۲	صرفه جویی ملا	۲۵
نی لبک	۱۳	در دیانت از خدا	۲۵
عدم معاشرت	۱۳	روزهای این شهر	۲۷
نداشت که زائل شود	۱۴	کشیدن چشم	۲۸
گوجه به جای خیار	۱۴	حاضر جوابی ملا	۲۸
به جهت نداشتن وقت	۱۶	مردن ملا	۲۸
افاده بی جا	۱۶	خانه سازی ملا	۲۹
قضاوت ملا	۱۷	عیادت کردن	۳۰
غذای لذیذ	۱۸	ناراحتی خیال	۳۰
عذر کافی	۱۹	سیلی محکم	۳۱
از داخل و خارج	۱۹	خر سواری وارونه	۳۱
سرکه هفت ساله	۲۰	همه حق دارند	۳۲

۵۴	بوی آرزو	۳۳	شهادت دروغ
۵۵	به کسی که نسیه نباید داد	۳۴	ادعای علم
۵۶	رحمت خداوند	۳۵	وصول طلب
۵۷	زن لوچ	۳۵	مادر زن ملا
۵۷	صرفه جویی	۳۶	ساختن مناره
۵۸	آدم بی سر	۳۶	زن زشت رو
۵۸	وزن گربه	۳۶	قیامت کوچک و بزرگ
۵۹	اولیاء کبر و غرور ندارند	۳۷	اشتباه ر عدل است
۵۹	مرغ با فکر	۳۸	جای گندم
۶۰	خفه کردن شب کلاه	۳۹	مردمان ایم
۶۱	کار عمامه	۳۹	کاشت رخت
۶۱	چاپارچی	۳۹	تعجب مردم
۶۲	سبب گریه	۴۰	جواب چرت
۶۳	میهمانی رفتن ملا	۴۰	خر دو رگه
۶۴	جواب کافی	۴۱	کتاب مسئله
۶۶	من که شروع نکردم	۴۱	تأثیر دعا
۶۷	ره قشنگ	۴۲	حساب صحیح
۶۷	بلدرین زن	۴۳	دزد کم روزی
۶۸	حق کله ناس	۴۳	چهار نفر روی یک تخت
۶۸	دعای جوان	۴۴	تعلیم دادن الاغ
۶۹	شرط بندی	۴۶	در آسمان چهارم چه می خورد
۷۱	پنج انگشتی	۴۶	تسلط زن
۷۱	شاهین ملا	۴۸	جواب دندان شکن
۷۴	تفاوت سن	۵۱	باید به کتاب مراجعه کنیم
۷۴	تجربه نشده بود	۵۲	مرد روشن بین
۷۵	رسم هر شهر	۵۲	دل کی می سوزد
۷۵	نصیحت ملا	۵۳	مکر زنان

۸۶	آشپانه‌های سال قبل	۷۶	تقصیر با کیست
۸۷	دفتر قابل هضم	۷۶	مرد راست‌گو
۸۷	حساب‌سازی	۷۷	وصول طلب
۸۹	جای حق	۷۸	پختن آش
۸۹	ملا وزن زیبا	۷۹	دلو چاه
۹۰	گناه بزرگ	۷۹	خانه تازه ساز
۹۱	پنبه	۸۰	پنبه لحاف
۹۱	رفع خستگی	۸۱	کارشناسی اهرام
۹۲	نبوت	۸۲	نجات دهنده کت
۹۲	نماز	۸۲	از ترس
۹۲	نامه ملا	۸۴	هم اسمی
۹۳	ملا و کفاش	۸۴	صدای کمانچه
۹۴	بهشت یا جهنم	۸۵	بی‌کسی
۹۵	بی چیز	۸۵	نصایح ملا
۹۵	اتانور	۸۵	آبروی ملا

به نام هستی بخش دو جهان

به جای مقدمه

سالیان بسیار دوری است که قصه‌ها و لطیفه‌های ملانصرالدین در بین مردم زبان به زبان گشته و متداول است. ما به درست معلوم نیست که آیا چنین شخصی وجود داشته یا نه؟ البته در طی بررسی‌ها و جلساتی که در بین استادان محترم و اربابان سخن وجود داشته، نظرهای بی‌شماری جمع‌آوری شده که هر کدام از استادان نظرهای خاص خود را بیان داشته‌اند. آنچه مسلم گردیده چنین است که (مختصر به نام ملانصرالدین یا خصوصیتی که در اذهان مردم وجود دارد، واقعیت نداشته است، ولی به خاطر نامزد شدن که ملانصرالدین همچون بهلول بوده که در زمان حاکمان جور و ستم می‌زیسته و برای گریز از دست آنها خود را به دیوانگی زده بود که این هم خود نظری است.

ولی نظر جامع‌تری که در این راستا رقم زده شده، چنین است که شخصی به نام ملا نصرالدین وجود نداشته و این داستانها که به او نسبت داده شده فقط زائید خیالات و افکار نویسنده و یا نویسندگانی می‌باشد که نسل به نسل در بین عامه مردم رواج پیدا کرده که راجع به چنین شخصی لطیفه‌ها و داستانهای خیالی نوشته‌اند. اما بعد از بررسی‌های بسیار که مؤلف کتاب (قصه‌ها و لطیفه‌های ملانصرالدین)^۱ انجام داده‌اند، شخصی به نام ملا - در فرهنگهای لغت به معنی آشکار و هویدا و برملا شدن است - وجود داشته که چون حرکات شیرین و رفتاری غیرمتعارف داشته و در بین مردم زبانزد بوده، از اینرو اربابان ذوق و هنر هر لطیفه و هر داستانی را که طنزگونه بوده را به او نسبت می‌دادند و همین لطیفه‌ها است که امروزه در دسترس

۱- نوشته دوست عزیز و محترم آقای سعید قانع مؤلف کتاب (قصه‌ها و لطیفه‌های ملانصرالدین).

عموم قرار گرفته، همچنین باید گفته شود، چون در زمانهای گذشته طرز لباس پوشیدن مردها به یک شکل بوده و چون برای عام (ملا) به شکل صحیح قابل تلفظ نبود، از همین رو یک چنین شخصی را ملا می نامیدند که اگر بخواهیم به بطن قضیه وارد شویم، می بینیم که در مورد چنین شخصی اسمی بی مسمی و شاید هم عده ای مغرض، بدخواه و ناآگاه می خواستند از این اسم پر محتوا سوء استفاده نمایند.

هم چنان که برای همگان روشن است در فرهنگ لغات (ملا) به معنی آخوند، با سواد، علامه و کسی است که می تواند جامعه ای را رهبری نماید و برای مردم خوش یمن باشد، تعریف شده است.

اگر روجه داشته باشیم می بینیم که در اغلب کشورهای جهان یک چنین شخصی در میان توده مردم و افسانه ها وجود دارد، مثلاً در کشور ترکیه لطیفه های زیادی را به شخصی به نام (خدایوزار) نسبت داده اند که حکایت هایش شبیه به حکایت های ملانصرالدین می باشد. بنابراین ما باید لطیفه های ملانصرالدین را در (فولکلور) - علم به آداب و رسوم توده مردم - یعنی افسانه های این آب و خاک بنمایانیم.